

Monumentnummer*: 507783

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 03 september 1997
Kadaster deel/nr 82827/200

Woonplaats* Deldeneresch
Gemeente* Hof van Twente
Provincie* Overijssel

Locatiennaam Deldeneresch
Locatieomschrijving Twickelerlaan/Bornsestr.

Kadastrale gemeente* Ambt-Delden
Sectie* I
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1754

Omschrijving**

Onderdeel 58:

Inleiding

De geheel ommuurde MOESTUIN van het Huis Twickel is in 1891 aangelegd naar een ontwerp van de Duitse landschapsarchitect C.E.A. Petzold. Op het terrein drie half verzonken KASSEN (pits) uit 1891, en een IRONHOUSE met aangebouwde kleine ZAAIKAS uit 1911 van de firma Messenger & Co. uit Leicestershire. De bij het ironhouse behorende stookkelder is in de jaren zestig van deze eeuw dichtgestort. De kachel van de firma Messenger & Co. wordt op Twickel bewaard. Tenslotte staat op het terrein een ANJERKAS uit 1915. De schuur in de westelijke muur van de moestuin is verbouwd tot woonhuis en voor de bescherming van ondergeschikt belang. De moestuin ligt op de hoek van de Bornsestraat en de Twickelerlaan. Het terrein is geheel omheind door een hoge (deels vernieuwde) gemetselde muur van bruine baksteen met ezelsrug en steunberen. Een (nieuw) hek met smeedijzeren decoraties tussen hekpijlers met natuurstenen sierbanden vormt vanaf de Twickelerlaan de hoofdingang tot de moestuin. Het oorspronkelijke lanenstelsel van de moestuin is nog grotendeels intact. Vanaf de hoofdentree loopt een rechte door fruitbomen geflankeerde laan naar een hek in de westelijke tuinmuur. Halverwege wordt deze laan doorkruist door een noord-zuid as met een kleine vijverpartij. De kassen staan ten zuiden van de oost-west as.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het IRONHOUSE heeft een gemetselde onderbouw en een gietijzeren stompe spitsboogvormige kap met zachtgroen getint glas. De aan de zuidgevel aangebouwde kleinere ZAAIKAS is identiek uitgevoerd. Een dubbele stalen deur in de noordgevel geeft toegang tot de broeikassen.

Waardering

Ironhouse met aangebouwde zaai kas van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de bijzondere typologie en vormgeving
- de herkomst uit Engeland
- de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen
- de gaafheid

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Kas(L)